

D E P L A T E

TIJDSCHRIFT VAN DE OOSTENDSE HEEMKUNDIGE KRING "DE PLATE"

Vormings- en ontwikkelingsorganisatie en Permanente Vorming.
Aangesloten bij de KULTURELE RAAD OOSTENDE

en het WESTVLAAMS VERBOND VAN KRINGEN VOOR HEEMKUNDE
Statuten gepubliceerd in de Bijlagen tot het Belgisch
Staatsblad dd. 1-2 mei 1959, nr. 1931 en gewijzigd volgens
de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 15 mei 1975
nr. 3394 en nr. 3395.

Verantwoordelijke uitgever : A. VAN ISEGHEM
Ijzerstraat 1
8400 OOSTENDE

Alle medewerkers zijn verantwoordelijk voor de door hen
getekende bijdragen.

14de jaargang, nr. 1 januari 1985.

VOOR DE INHOUDSTAFEL VAN DIT NUMMER, ZIE DE LAATSTE BLADZIJDE

JANUARI - ACTIVITEIT

ZEER BELANGRIJKE UITNODIGING

Het bestuur van de OOSTENDSE HEEMKUNDIGE KRING DE PLATE
heeft de eer en het genoegen zijn leden uit te nodigen op
de jaarlijkse ledenvergadering die doorgaat op :

donderdag 31 januari 1985 om 20 uur stipt

in de conferentiezaal van de V.V.F. Oostende, Dr Colen-
straat 6, Oostende.

PROGRAMMA

1. Welkomstwoord door de heer A. VAN ISEGHEM, voorzitter
en hulde aan de overledenen.
2. Toelichting op het jaarprogramma door de heer
J.B DREESEN, secretaris.
3. Diavoordracht : MERKWAARDIGHEDEN OP OOSTENDSE GEVELS
door de heer G. CORNILLIE.
4. VEILING VAN DE PLATE onder leiding van de heer O. VILAIN,
ondervoorzitter.
Een lijst van de te veilen stukken zal ter beschikking
gesteld worden van de leden.

Daar de veiling uitsluitend aan de leden is voorbehouden,
zal het nodige gedaan worden opdat leden en niet leden,
die zich in regel willen stellen met hun lidmaatschaps-
bijdrage 1985, dit aan de ingang kunnen doen.

J.B.D.

JAARPROGRAMMA "DE PLATE" 1985

1. Donderdag 31 januari 1985 om 20 uur.
 - MERKWAARDIGHEDEN OP OOSTENDSE GEVELS. Diavoordracht door de heer Guy CORNILLIE.
 - Jaarlijkse VEILING VAN DE PLATE, voorbehouden aan leden, onder leiding van de heer Omer Vilain.
2. Donderdag 28 februari 1985 om 20u30.
 - DE ONTSTAANSGESCHIEDENIS VAN ONZE KUST. Diavoordracht door Mevrouw Cecile BAETEMAN.
3. Dinsdag 12 maart 1985 om 15.00 uur.
 - OOSTENDE GEDURENDE DE TWEDE WERELDOORLOG. Namiddagvoordracht door de heer Omer VILAIN.
4. Donderdag 28 maart 1985 om 20u30.
 - DEVOTIE EN BIJGELOOF. Voordracht door de heer Marcel MESSIAEN.
5. Zaterdag 20 april 1985 om 14.00 uur.
 - KEN UW STAD. Bezoek aan het Museum van Schone Kunsten ter gelegenheid van de ENSORTENTOONSTELLING, onder leiding van de heer Norbert HOSTYN.
6. Donderdag 25 april 1985 om 20u30.
 - DE WESTVLAMING VERBIEST ALS CHINESE ASTRONOOM. Diavoordracht door de heer Roger BLONDEAU.
7. Zaterdag 11 mei 1985 om 14u30.
 - KEN UW STAD. Monumentale grafstenen op het oude kerkhof. Geleide wandeling onder leiding van de heer Jean-Pierre FALISE.
8. Donderdag 30 mei 1985 om 20u30.
 - ONS VERLEDEN UIT DE LUCHTFOTOGRAFIE. Diavoordracht door de heer Etienne COOLS.
9. Zondag 16 juni 1986 om 09.00 uur.
 - Studiereis naar het KASTEEL VAN WIJNENDALE en het VLAS-MUSEUM te Kortrijk onder leiding van de heer Jan DREESEN.
10. Zaterdag 21 en Zondag 22 september 1985 (vermoedelijke datum)
 - LANDSDAG VAN HET VERBOND VOOR HEEMKUNDE met als thema DE VISSERIJ.

11. Donderdag 26 september 1985 om 20u30.
 - HET BELEG VAN OOSTENDE 1601-1604. Diavoordracht door de heer Germain BILLIET.
12. Zaterdag 12 oktober 1985 om 15.00 uur.
 - KEN UW STAD. Geleid bezoek aan de SINT-PETER en PAULUSKERK onder leiding van de heer Norbert HOSTYN.
13. Donderdag 31 oktober 1985 om 20u30.
 - DE VALCKES'S : UIT DE GESCHIEDENIS VAN EEN OOSTENDSE FAMILIE. Voordracht met lichtbeelden door de heer Eddy A. VAN HAVERBEKE.
14. Dinsdag 12 november 1985 om 15.00 uur.
 - DE GESCHIEDENIS VAN OOSTENDE. Namiddagvoordracht met dia's door de heer Jan DREESEN.
15. Donderdag 28 november 1985 om 20u30.
 - WESTVLAAMSE HUMOR IN DE KERK. Voordracht door de heer GELDHOF.
16. Zaterdag 7 december 1985 om 19u30.
 - OOSTENDSE KLEINKUNSTAVOND. voorafgegaan door het jaarlijks souper.
17. Donderdag 19 december 1985 om 20u30.
 - DE OOSTENDSE COMPAGNIE. Voordracht door de heer Edward BAELS.

Van de meeste Oostendse onderwerpen zullen terzelfdertijd thematentoonstellingen in het Heemmuseum georganiseerd worden.

J.B. DREESEN

Wie Oostende in de zestiger jaren van de vorige eeuw op een kadastrale kaart bekijkt, heeft al vlug door hoeveel gronden de Staat in zijn bezit had. Dit kan moeilijk anders, gezien duinen, fortificaties en andere havengronden van één of ander ministerie afhingen.

Veelvuldig zijn dan ook de concessies die private personen of zelfs het gemeentebestuur aanvroegen bij de betrokken departementen. Interessant zijn, bij het nagaan van die machtigingen, de motieven die Bruggen en Wegen aanvoerde. Ze geven ons een tekenend tijdsbeeld van die toch wel kleine Place d'Ostende.

Voor Oostende heb ik een aantal aanvragen en toegestane concessies nagegaan in de periode 1862-1864. Het Ministerie van Openbare Werken stelt stereotiep de algemene voorwaarden op, waaraan de betrokkenen zich dienen te houden. Vooreerst is de algemene eis dat de huurder zich dient te schikken naar de militaire en burgerlijke overheden van wie de gronden afhangen. Een stuk weiland bijvoorbeeld dat paalt aan het glacis van het Wellingtonfort valt onder supervisie van het Ministerie van Oorlog. De huur wordt betaald aan de Dienst der Domeinen die de pacht zelf bepaalt. Ieder stuk grond dient de huurder op eigen kosten, via een agent van Bruggen en Wegen zelf te betalen. Onderverhuren mag niet en nooit kan iemand noch zijn erfgenamen er aanspraak of bezit maken.

Tenslotte dienen de huurders in geval van terugvordering het perceel grond in dezelfde staat over te dragen, als dat ze het in concessie hebben gekregen. Wie tekort schiet, wordt beboet wat de rechtstreekse belastingen ten goede komt.

Overlopen we individuele aanvragen.

Zo vonden we enkele eigenaars van oesterputten die ondernemend en expansief dachten. August VALCKE die ten Oosten van de haven een park bezat, bewam op 8 oktober 1862 de toelating, onder strikte voorwaarden, een verbinding tot stand te brengen "entre l'aqueduc de prise d'eau de son parc et le bassin de retenue de la nouvelle écluse de chasse, dite Leopold...."

De Gentenaar VANLOO-BERNIER die een park exploiteerde dat op staatsgrond lag, ten westen van Oostende, vroeg uitbreiding en de oprichting van een muur langsheen het voetgangerswegeltje, wat hem op 26 september 1882 werd toegestaan.

Veel aanvragen hadden betrekking op gronden omheen het Wellingtonfort. Weduwe GALLE, wonende te Middelkerke, vroeg een stuk grond "au pied du glacis du fort Wellington". Openbare Werken was van oordeel dat zij geen aanspraak erop kon maken, aangezien haar reeds op 7 november 1882 een terrein van 15 are 22 c in concessie werd gegeven. Waarop ze "une maisonnette d'habitation dans les dunes" zou bouwen.

Vorrang werd gegeven aan de duinwachter Henri CORVELEYN, die voor een woonst en bijbehoren (16 are 80) in

aanmerking kwam teneinde in de duinen en op de zeedijk beter zijn functie te kunnen uitoefenen (31 oktober 1864).

Zelfs burgemeester HAMILTON van het toenmalig autonome Mariakerke vroeg gronden in de onmiddellijke omgeving van de bewuste militaire zone. Een zekere Ch. GUNST had die bij ministerieel besluit van 11 april 1860 toegewezen gekregen maar het ongebruik van die faciliteit was blijkbaar niet in goede aarde gevallen bij ZUBER, de toenmalige directeur-generaal van Bruggen en Wegen die op 6 november 1862 bevestiging kreeg.

Nog in die buurt had een Oostends dokter, Charles FREYMAN, een concessie van 11 are 40 "à l'effet d'être mise en culture" waarop hij vanaf 17 januari 1863 verschillende gebouwen mocht oprichten. Immobiliën in de 19e eeuw die de vastgoedsector in de duinen ontdekken.

Met de bouw van het eerste Kursaal (1851) hadden gewiekste zakenlui als de JEANS en de BEERBLOCKS het oog laten vallen op het westelijke gedeelte van de zeedijk. Gabriel JEAN scoort met zijn "Pavillon des Bains" hoge toeristische punten. Niet verwonderlijk is de ministriële brief van 24 juni 1862 waarin hem de toestemming verleend wordt een nieuwe zaal (16 m. op 7 m.) te bouwen, de latrines af te breken en ze te vervangen door nieuwe tegen de westelijke steunmuur van het paviljoen en tenslotte "de clôturer au moyen d'un grillage en fer le terrain devant le cour". Select cliënteel heeft ook recht op wat.

Al vlug hadden de Domeinen door dat hier wat te rapen viel en de brief besluit dat de pacht, jaarlijks betaald aan de staat door de stad Oostende die de grootste participatie had, "sera majoré avec la nouvelle importance donnée au dit établissement..."

Ook Constant en Charles BEERBLOCK laten zich niet onbetuigd. Van Schepen en advocaat Charles JANSSENS weten ze een terreinconcessie te bekomen die op 7 januari 1864 bij ministerieel besluit bekrachtigd wordt. Ook de toestemming om hun etablissement te vergroten hebben ze hierbij op zak.

Verderop, naar Mariakerke toe lagen de koninklijke paviljoenen van Zijne Majesteit de Koning en Zijne Koninklijke Hoogheid de Hertog van Brabant ! Toen gluurden perslui nog niet om intimiteiten in hun télé te verzamelen; niettemin werd de privacy gevrijwaard.

Mevrouw Julie HUNGS, eigenares van Hotel de Prusse had ook een aanvraag tot concessie ingediend, in de hoop een ijskelder en een woonpaviljoentje voor de bewaker te mogen oprichten. Niet zozeer de westelijke verdedigingswerken die aan het terrein paalden vormden het obstakel maar "il serait pas convenable de laisser établir des constructions particulières à proximité des pavillons de la Famille Royale..."

Wij sluiten met een anekdotische noot.
Hoofdwachter van de nieuwe vuurtoren, MICHEL, vraagt in een brief "de pouvoir établir dans les dunes en arrière du phare un abri ou refuge en bois pour chèvres ?..."Wat hem graag op 12 oktober 1863 wordt toegestaan.

Ledigheid kende de man wellicht niet...

(vervolgt)

Ivan VAN HYFTE

ENSORIANA

Frans AERTS : "Ensor blijft niet in Zurich" in de Standaard, 20 oktober 1984 (Standaard der Letteren, p. 1, kol. 1-4)

Historiek van ENSOR'S gekende schilderij "Intrede van Christus te Brussel"; verlucht met een voorheen onuitgegeven foto van de meester, gezeten op een ezel.

TOEVALLIGE VONDST OVER OOSTENDE

In het Rijksarchief te Kortrijk, in het fonds Kasselrij-archief, komen er, in Scabinale 1e reeks onder Nr 58, ongeveer 46 registers en liassen voor, die betrekking hebben op de heerlijkheid Sint-Pieters (de heer was de abt van de grote Sint-Pietersabdij te Gent) in Desselgem en in Beveren a/d Leie.

In het register R. 1590-1604 las ik op folio 248 het volgende : Saterdaechs in julio den XIen dach waist / dat men 't Munchof binnen Desselghem omtrent / den neghenen smorghens van de guesen van / Oostende ten enden af branden sach anno / 1598 saleegher memorien.

Normaal komen dergelijke zaken niet voor in deze registers. Het moet een buitengewone gebeurtenis geweest zijn dat de griffier van de schepenbank tussen al de andere zaken : leningen, kopen, verkopen, borgstellingen, staten van goed, klachten, enz., enz. die betrekking hebben op personen, deze algemene historische mededeling heeft opgeschreven.

Raymond VAN CRAEYNEST.

DE MOORD IN DE DUINEN BEZONGEN

Onder deze titel verscheen in het oktobernummer 1984 (pag. 166) een bijdrage waarin twee liederen van de marktzanger Frans JACOBS werden weergegeven.

Van de vriend Albert DAWYNDT uit Veurne ontving ik de mededeling dat hij in het bezit is van een vliegend blad uitgegeven door "den zanger en dichter Joseph VANSLEMBROUCK, Steene" en waarbij de woorden dezelfde zijn als die van Frans JACOBS...

De vraag is nu wie was de originele dichter ?? Heeft Frans JACOBS de tekst overgenomen van Joseph VANSLEMBROUCK ? Of omgekeerd ? In ieder geval verschenen er van Frans JACOBS twee liederen (waarvan ik de fotocopies bezit).

Op het blaadje van Joseph VANSLEMBROUCK staat nog een ander lied "Werkmanslied" gedrukt.

Joseph VANSLEMBROUCK is te Oostende beter gekend als "Jefje Miere". Hij werd geboren in 1910 - was op het ogenblik van de moord 23 jaar oud - en ging veel zingen in herbergen en samenkomsten.

Frans JACOBS moet op de Oostendse markten geen onbekende geweest zijn want ik ben in het bezit van een reeks vliegende bladen van die zanger die te Oostende verkocht werden en waarbij af en toe een "aktueel lied" als bijvoegsel mee verkocht werd. Dat Frans JACOBS de gelegenheid van de moord heeft aangegrepen om een frankske bij te verdienen is natuurlijk. Hij heeft wellicht zelfs twee verschillende liederen (telkens met dezelfde melodie) verkocht. Bij Frans JACOBS is de melodie "Fijn aan den Rijn", bij Jefje Miere is het van "In de Kroeg".

Wat eveneens opvalt is dat nergens bij Frans JACOBS te vinden is dat hij de liederen zelf gemaakt heeft ; er staat enkel vermeldt : "Frans JACOBS presenteert zijn nieuwe reeks liederen aan het vlaamsche volk met den grootsten bijval" en verder : "mijne liederen mogen door groot en klein gezongen worden".

In zijn boek "HET MOORDLIED IN DE ZUIDELIJKE NEDERLANDEN (XXe eeuw) "Aureliae Folklorica nr. 7 publiceert Julien DE VUYST nog verder twee liederen in verband met de moord in de duinen uit zijn verzameling.

Volgens DE VUYST zijn dichters en zangers van beide liederen onbekend. Wanneer we evenwel de liederen van dichterbij bekijken dan vinden wij een spoor bij het ene.

In dezelfde bundel verschenen eveneens twee liederen in verband met moorden van de hand van Josephine VERPLANCKE uit de Bourgooiendreef te Gent; het ene over "het bloedig drama te Overmeire" (7 juli 1934), het andere over "de geheimzinnige moord te Zwijnaerde" (maart 1934) alle op dezelfde melodie "Fijn aan den Rijn" en waarvan de eerste helft van strofe 1 overal dezelfde is :

"laf zijn de daders
"die zijn evenmensch vermoord
"Ja, 't is zoo wreed
"'t Gebeurde die men weer aanhoort..."

En de refreinen zijn ook altijd dezelfde : de
dichter(es) heeft het zich zeer gemakkelijk gemaakt :

"Ach moordenaar
"Wat is uw misdaad laf en groot
"Laffen barbaar
"Gij die zoo vreselijk hebt gemoord
"Denkt aan uw straf
"Die gij verdient voor uwe daad
"Eens zult gij boeten levenslang
"Door wroeging kwijnen in 't gevang
"Uwe plaats die is daar
"O moordenaar.

Wat de melodie betreft, "Fijn aan den Rijn"
was een karnavallied door Willi OSTERMANN in 1930 gemaakt en
dat erg ingeslagen heeft in onze gewesten dank zij de fonoplaat
en de "pick-up" die toen in de mode geraakte. Dat de markt-
zangers spoedig inhaakten op deze walsmelodie is begrijpelijk-
ze werd zelfs gebruikt om moorden te bezingen!!!

Toen WIJFELS veroordeeld werd tot 10 jaar op-
sluiting waren de marktzangers er als de kippen bij om over
de "welverdiende straf" te zingen en te verkopen.

Wanneer WIJFELS tien jaar later onschuldig be-
vonden en vrijgesproken werd, werd er niets over gezongen,
maar toen was het oorlog en bezetting en ten tweede een vrij-
spraak is niet zo spektakulair als een moord en een veroordeling.

Zo geraakte Oostende, een halve eeuw vóór de
"Mont Louis" reeds in de aktualiteit en de toenmalige
"hitparade".

Jef KLAUSING

THEMATENTOONSTELLINGEN 1985

januari - maart : UIT HET STADSARCHIEF : BOUWAANVRAGEN
EIND 18de EEUW.

april - augustus : EEN GREEP UIT DE ENSORBIBLIOGRAFIE

september - december : OOSTENDSE MONUMENTEN, BEELDEN &
GEDENKPLATEN

En verder, waar mogelijk, thematentoonstellingen aansluitend
bij de voordrachten.

Gustaaf SOREL

Op 17 januari aanstaande zal het 80 jaar geleden zijn dat de kunstschilder Gustaaf SOREL (+ 1981) te Oostende geboren werd.

Dit feit wordt dit jaar herdacht met een belangrijke retrospectieve Gustaaf SOREL in het Museum voor Schone Kunsten.

"De Plate" sluit bij de herdenking aan met een biografie over de betreurde kunstenaar. Een biografie die onmogelijk in de reeks "Vergeten Oostendse kunstschilders" kon opgenomen worden.

Want net als zijn stadsgenoten ENSOR, SPILLIAERT en DE CLERCK menen we dat ook het oeuvre van SOREL niet tijdsgebonden is.

* * * * *

Gustaaf SOREL werd geboren te Oostende op 17 jan. 1905 als zoon van Henri en Maria BLOMME. Hij was de jongste van een gezin van drie kinderen. Zijn zusters heetten Gabriëlle en Lambertine. Vier andere kinderen waren jong gestorven. SOREL huwde op 30 jan. 1937 met Yvonne LOMBAERT (°Oostende 2 okt. 1911). Het gezin telde drie kinderen : Louis (°1937), André (°1939) en Willy (°1947). SOREL woonde te Oostende achtereenvolgens in de Paulusstraat 59 en van 1954 af in de Kerkstraat 46. Na lange ziekte overleed SOREL te Oostende op 14 mei 1981. SOREL's verre voorouders waren oorspronkelijk afkomstig uit het Franse Noyon. Nadat SOREL's ouders in 1908 uit elkaar gingen, opende zijn moeder een linnenwinkel met stikatelier in de Sint-Paulusstraat 59, te midden van een volkse buurt waar vooral vissersgezinnen huisden.

Als kind volgde SOREL nog enkele elementaire tekenlessen aan de Oostendse Tekenschool. Toen in 1914 de oorlog uitbrak, vluchtte de familie SOREL naar Engeland. Ze verbleven er vier jaar lang te Londen en kenden er armoede. In 1919 kwam de familie naar Oostende terug. SOREL volgde de lessen aan het Kon. Atheneum van zijn geboortestad. In de figuur van Auguste DISTAVE (1887-1947) had hij een uitstekende kunstenaar als leermeester. Aan het atheneum sloot hij een hechte vriendschap met Karel JONCKHEERE. Na zijn legerdienst, die hij in 1925 in Antwerpen vervulde, volgde SOREL een schriftelijke cursus boekhouden. Met het diploma boekhouder op zak, oefende hij - erg tegen zijn zin - verscheidene bediendenbaantjes in het Oostende van de jaren voor de crisis uit.

Naar het einde toe van de jaren twintig begon SOREL's kunstenaarscarrière zich af te tekenen. Hij maakte lino's en inkttekeningen in wit-zwart. De motieven voor zijn werken zocht SOREL in zijn onmiddellijke omgeving : de zeedijk, de visserskaai, het visserskwartier... Daarbij inspireerde hij zich stilistisch op de kunst van J. MINNEN en F. MASEREEL. Zijn eerste tentoonstelling hield SOREL anno 1929 in de lokalen van het blad "Le Carillon". Het jaar daarna stelde hij tentoon in de "Circle Littéraire d'Ostende".

De kritiek oordeelde positief over SOREL's werk. In de jaren dertig volgden verscheidene tentoonstellingen, o.a. in de leidende Oostendse galerij "Studio".

In 1934 nam Sorel samen met enkele andere kunstenaars het initiatief om een academie voor schone kunsten op te richten te Oostende. Alfons BLOMME werd de directeur. Tot het lerarenkorps behoorden behalve SOREL, ook nog Antoine SCHYRGENS, Daan THULLIEZ, Michel POPPE, Jef VERBRUGGE en Dora ROMMELAERE.

In jan. 1940 werd SOREL opnieuw onder de wapens geroepen. Na de capitulatie was hij een tijdlang krijgsgevangene in een Oostendse kazerne. Tenslotte keerde hij naar huis terug. Tijdens de oorlog werkte hij overdag bij de diensten van de K.O.O. en Winterhulp. De vrije uren besteedde hij aan tekenen en schilderen. Meer en meer gebruikte hij kleur in zijn werk. Er ontstonden twee kernachtige groepsportretten van het personeel van de K.O.O. en van Winterhulp. Zijn onderwerpen waren verder vooral volkstypes uit zijn buurt. De evacuatieperiode brachten SOREL en zijn gezin door te Wezembeek-Oppem en te Elsene. Kort na de bevrijding exposeerde SOREL in de "Galerie des Petits Carmes" te Brussel. Einde 1944 kwam SOREL naar Oostende terug. Om aan de kost te komen had SOREL een bediendenbaantje in het Stedelijk Slachthuis te Oostende.

Kort na de oorlog slaagde SOREL erin met veel kunst- en vliegwerk de Oostendse Academie opnieuw op te richten. Als leraars kon hij aanvankelijk een beroep doen op Jef DE BROCK, Maurice BOEL, de jonge Raoul SERVAIS en de beeldhouwer Bernard VAN HUMBEECK. In 1948 zou die Academie van staatswege erkend en gesubsidieerd worden. SOREL werd er de directeur van : voor zijn Academie had hij alles veil. Het dient wel gezegd dat op den duur lang niet alle lesgevers aan de Academie akkoord gingen met SOREL's beleid.

Zijn eigen kunst werd nu meer en meer gedomineerd door het thema van de stad en haar inwoners : Oostendse oude verpauperde straatjes, gevels, de eerste flatgebouwen... in een vormtaal die om beurten aanleunde bij het expressionisme, het kubisme en het konstruktivisme, op de grens soms van figuratie en abstrahering. Zijn media waren doorgaans olieverf of de gewassen inkttekening. De naamloze, hoge, grauwe gevels, de opeengestapelde huizen ademen een dreiging uit ; de verstikkende stedelijkheid werkt deprimerend.

SOREL stelde nu bijna jaarlijks tentoon, vooral in de Oostendse galerijen ("La Chèvre folle", 1962 ; de Albertschool, 1952 ; "Forum", 1973 ; Standaardboekhandel) maar ook in andere belangrijke steden van het land en verder ook te Valencia, Bordeaux, Brive, New York, Philadelphia... In 1954 deed hij mee aan het "Salon de l'art libre" te Parijs. In de jaren zestig ging het bergaf met SOREL's gezondheid. Hij onderging enkele zware operaties, maar bleef verder lesgeven en schilderen : straten, gevels, huizenblokken, marines en landschappen. Toen volgden enkele belangrijke retrospectievers : 1970 in het Museum voor Schone Kunsten te Oostende ; 1975 in het Kursaal te Oostende ; 1978 in het Feest- en Cultuurpaleis te Oostende (bij die gelegenheid, die uitgroeide tot een groots huldebetoon aan SOREL, verscheen een kunstboek dat was samengesteld door Louis SOREL.

Het boek bevatte bijdragen van o.m. John GHEERAERT, Jan GUIL-
LEMIN, Karel JONCKHEERE, Julien VAN REMOORTERE en Jan VERCAMMEN ;
1981 in de galerij "Peperbusse" te Oostende. SOREL maakte in
1976 de illustraties bij de verhalenbundel "Als d'oude Peper-
bus vertelt..." van de Oostendse auteur John GHEERAERT.

In 1977 werd SOREL op rust gesteld als Academiedirecteur. Het
jaar voordien was zijn instelling erkend door de stad Oostende.
Willy BOSSCHEM volgde SOREL op in zijn directeursfunctie.

Als leraar van de Oostendse kunstacademie bracht hij uiteraard
heel wat stadsgenoten de eerste artistieke principes bij. En-
kele daarvan groeiden op hun beurt uit tot kunstenaars met
enige verdienste : John BLOMMAERTS, Denise VERSTAPPEN, Mia
MOREAUX, Redgy VAN TROOST, Daniël DECLERCQ, Pierre REMAUT...

Met SOREL's gezondheid ging het inmiddels slecht met tussen-
door enkele perioden van opflakking. Hij moest opgenomen
worden in een verpleeginstelling en overleed in mei 1981 in
het H. Serruysziekenhuis te Oostende.

In de loop van zijn kunstenaarscarrière zag SOREL zich met
volgende onderscheidingen bekroond : Prijs van het Oostends
Kursaal 1937 ; Prix Thorlet de l'Académie Française 1954 ;
Zilveren medaille van de Stad Parijs 1954. Werk van SOREL be-
vindt zich in tal van voorname privé-verzamelingen.

Op zaterdag 27 nov. 1982 volgde een eerste officiële posthume
SOREL-hulde te Oostende, n.a.v. de schenking aan het Museum
voor Schone Kunsten van 3 belangrijke werken van de kunste-
naar door zijn weduwe. Bij die gelegenheid werd tevens een
gedenkplaat onthuld aan de gevel van zijn woonhuis, en was er
een kleine SOREL-tentoonstelling in het Museum.

Volgende openbare verzamelingen bezitten werk van SOREL : Bel-
gische Staat ; Stad Blankenberge ; Stad Brussel ; Oostende,
P.M.M.K., N.S.K., Heemkundig Museum "De Plate" en Museum voor
Moderne Religieuze Kunst ; stad St-Truiden.

Norbert HOSTYN

ENSORIANA

Op dinsdag 20 november 1984 zond het televisiestation
WDR III in het programma "Rückblende" (te vertalen als
"achteromzien") een film uit van Karin GRAF over James Ensor.

De opnamen gebeurden te Oostende en te Antwerpen tijdens
de maand oktober.

N.H.

GELEZEN

N. HOSTYN, Leopold II en Oostende. Een historische stadswandeling. (Vlaamse Toeristische Bibliotheek, n° 307), Antwerpen (V.T.B.), 1984.

Van de hand van ons bestuurslid archivaris-conservator Norbert HOSTYN verscheen in de gekende brochurereeks Vlaamse Toeristische Bibliotheek, een uitgave van de Vlaamse Toeristenbond.

De 16 blz. dikke brochure is opgevat als een soort leidraad bij een wandeling door de stad geplaatst in het thema van Leopold II.

Tal van plaatsen en gebouwen die met de vorst verbonden zijn worden aangedaan : de wandeling start bij het Leopold II monument en gaat via de Koninklijke en Venetiaanse Galerijen, het Koningspark en de Koninginnelaan naar het Maria-Hendrikapark waar meteen ook de Graaf de Smet de Naeyerbruggen aan bod komen.

Verder : de Sint-Jozefskerk, het Leopoldpark, de SS Petrus & Pauluskerk, om te eindigen bij het voormalige Paleis in de Langestraat.

Elk gebouw of monument wordt bondig historisch benaderd in hun relatie tot Leopold II. De afbeeldingen zijn alle tijdsdocumenten zodat de wandelaar gemakkelijk de nieuwe met de oude situatie kan vergelijken.

Een welgekomen publicatie voor toeristisch Oostende !

Spijtig dat de brochure nogal ontsierd wordt door enkele storende zetfouten, buiten de verantwoordelijkheid van de auteur (1).

De brochure kost 40 Fr en is te krijgen in alle VTB boekhandels. Het nodige wordt gedaan om de brochure ook in het Heemkundig Museum te koop aan te bieden.

G.V.

(1) p. 3, kol. 2 : MAQUET i.p.v. MAQUIT
p. 14 : 1959 i.p.v. 1893 (datum voltooiing praalgraf Louise-Marie)

GELEZEN

Marc CONSTANDT, Invloed van Waals en Brussels kapitaal op de Oostendse hotelsector voor W.O. I, in Belgisch Tijdschrift voor Nieuwste Geschiedenis, XIV, 1983, p. 403-420.

Ons medelid, historicus Marc CONSTANDT haalde in 1980 zijn licentiaat aan de Gentse Rijksuniversiteit met een verhandeling getiteld : "Evolutie van het toerisme te Oostende 1874-1914". Dit is de periode "Delbouille" met haar nabloei. Uit die zeer interessante studie verwerkte hij voorheen reeds hoofdstukken over Louis DELBOUILLE en Antoine DUJARDIN tot een afzonderlijke publicatie (uitg. M. Van de Wiele, Brugge) en het gedeelte over het kansspel verscheen als een bijdrage in "Ostendiana".

Ook bovenvermelde studie is gebaseerd op zijn verhandeling, en wel op hoofdstuk II. Het biedt voor de Oostende-kenners boeiende lectuur : hij behandelt één aspect van het hotelwezen te Oostende, vooral dan op de zeedijk : namelijk de invloed op die sector van Brussels en Waals kapitaal.

Hij bespreekt achtereenvolgens :

- a) de hotelketens : "Compagnie Internationale des Grands Hotel"
"Les Grands Hotels Belges"
"Les Hotels Balnéaires"
- b) de N.V.'s : "Ostend Palace Hotel"
"Royal Palace Hotel"
"Hotel Régina"
- c) persoonlijke initiatieven : "Hotel Régina"
"Hotel Casino"
"Central"

Wij krijgen inzicht in de opkomst, bloei (en verval) van deze ondernemingen terwijl de financiële transacties die ermee gepaard gingen doorgelicht worden. Openbarend en leerrijk !

In de voetnoten vonden we terloops nog 2 publicaties van CONSTANDT die nog indezelfde geest liggen :

- Westende, een geslaagd Brussels toeristisch initiatief, in "Handelingen van het Genootschap voor Geschiedenis, 1981".
- Het villaimperium van Dr. JOUX te Oostende vóór 1914, in idem, 1983.

Norbert HOSTYN

THEMATENTOONSTELLING : BOUWAANVRAGEN UIT DE PERIODE 1780-1794

Zoals onze leden allicht weten is het Oostendse Stadsarchief bijzonder arm aan documenten van voor mei 1940 : op een rampzalige meinacht werd alles door oorlogsgeweld vernield.

Eén van de zeldzame zaken die - niemand weet hoe - van voor die tijd nog in het Stadsarchief bewaard worden, is een dik bundel bouwaanvragen die op Oostende betrekking hebben en die gedateerd zijn tussen 1780 en 1794.

In afwachting van verdere studie van deze uitzonderlijke documenten hebben we het genoegen ze nu reeds als een thematentoonstelling aan onze "Plate"-leden te presenteren.

1780-1794, de periode van de Vrijhaven, was zonder twijfel een van de grote bloeitijden van onze stad. Dit wordt des te meer gestaafd door die bouwaanvragen: bewijzen van drukke bouwactiviteiten binnen onze stad.

De thematentoonstelling "Bouwaanvragen" is elke zaterdag te bezichtigen van januari tot einde maart.

N.H.

INDEX 1984

Traditiegetrouw publiceert "De Plate" voor de geïnteresseerde lezers een inhoudstafel & indices op de voorbije jaargang.

U kunt ze bestellen door 100 ₣ te storten op rekening Nr 750-9109554-54 van "De Plate" met vermelding "Index 1984".

U kan uiteraard ook rechtstreeks in de museumshop terecht, alwaar ook de indices van de vorige jaargangen & de cumulatieve index op de 10 eerste jaargangen te koop zijn.

Index 1984 verschijnt wellicht eind januari.

G.V.

De Heer Danny DESCHACHT, Lotuslaan, 39 Oostende is op zoek naar een foto van Edouard DE CUYPER.

Wie kan hem helpen ?

BRIXHAM - Een hoekje van België op de Engelse kust

Tussen 1944 en 1945 werd door His Majesty's Stationery Office Londen het tijdschrift "ENVOY" uitgegeven. Het blad was bestemd voor België en de bedoeling was het zopas bevrijde moederland op de hoogte te brengen van de toestand in Engeland, of zoals de "Ter Inleiding" uitdrukt : "Envoy is een brief aan onze vrienden over het kanaal : wij willen vertellen over het leven in ons land (Engeland), over de dingen die wij samen gekend en beleefd hebben.... Wij zullen trachten de kloof te overbruggen welke door vier jaar scheiding in onze kulturele betrekkingen werd geslagen."

In het totaal verschenen er 17 nummers, 4 in 1944 en 13 in 1945. Ongelukkiglijk vermeldt geen enkel nummer de exacte datum van verschijning. Maar aangezien de nummers om de veertien dagen verschenen weten wij dat het 1e nummer verscheen begin november 1944 en het laatste in juli 1945.

In nummer 11 (april 45) verscheen er een artikel over de Belgen in Engeland en meer bepaald over de Belgen die in Brixham verbleven. Hieronder volgt de integrale tekst. Alleen de spelling werd aangepast.

De zee klotst tegen de rode rotsen. De stoere rots verheft zich ongeveer 35 meter hoog. En onmiddellijk daarachter beginnen de velden. Op twee schreden van de afgrond maakt een tractorploeg voren in de grond, bezaaid met keien, die eens zullen neerstorten in de hongerige zee, beneden.

Deze plotselinge overgang is altijd vreemd voor hem, in wiens eigen land de kust slechts na mijlen geleidelijk overgaat in vruchtbare grond, en waar de velden langzaam duinzand worden, die zachtglooiend aflopen naar zee.

Zo is de kust van Devonshire - het westelijk gedeelte van hetgeen men de basis der Britse Eilanden kan noemen. Grote havens zijn er ontstaan, waarvan Plymouth er één is. Andere nestelen zich beneden in de diepe rotskloven. Aantrekkelijk zoals Torquai ; schilderachtig als zovele andere op deze kust, waar reeds palmbomen wuiven, en waar zo dikwijls de fuchsia bloeit in de hagen rond de hoven.

Eén van deze kleine schilderachtige havens is Brixham, aan een kreek in de baai van Torquai. Indien de zee niet zo dichtbij was, kon men zich in de Ardennen wanen. Te Bouillon misschien, of te Laroche...voor de storm. Dezelfde leien daken, en muren van grijze steen. De kleine huizen schijnen elkaar te schragen langs de steile helling. De straten volgen er niet de kortste, maar de gemakkelijkste weg. Wegeltjes en trappen vinden een weg door de afgesloten hoven. De muren zijn laag en begroeid met bloemen, die aan een ieder toebehoren. In de kreek beschut een zeer smalle golfbreker de stad tegen de zware golven op stormachtige dagen. Voorheen drongen ze wel eens door tot het stadje. Ook is er een kleine visafslag waar de vissers hun zilveren vracht lossen, die zij elke dag in de bijna blauwe wateren gaan zoeken.

Lang geleden verwierf Brixham zich bekendheid, toen hier een koning van Engeland, Willem III, landde om bezit te nemen van de troon, die hij door zijn echtgenote deelachtig was geworden. De glorie was kortstondig, en Brixham werd spoedig weer niets meer dan een kleine vissershaven.

Met de spoorweg kwamen echter de stedelingen, aangetrokken door het schilderachtige van de oude huizen, door een strand, niet groter dan de holte van een hand, en een zee, warm van zonneschijn. Elk jaar verloor Brixham echter iets meer van haar eigen karakter. De jonge mannen gingen varen ter lange vaart; zij leerden de grote stad kennen, en kwamen niet meer terug wanneer de ouderen stierven. Ook 1939 bracht enige verandering in dit trage leven. Een aantal gezinnen méér zagen hun zonen vertrekken.

Te Londen had men mij gezegd: "Om te Brixham de Belgen te vinden, gaat U eenvoudig naar de haven. Bij het uitstappen uit de bus recht voor U uit: Kapellestraat."

"Kapellestraat" ! Het woord heeft een absoluut Oostendse klank. En nochtans was dat de naam, die onze ongeveer 1500 talrijke Belgen uit Oostende, Heist, Nieuwpoort en Blankenberge aan Brixham's voornaamste straat hadden gegeven: de ware naam is "High Street". Zij waren reeds lang genoeg in de stad, om er zich volkomen thuis te voelen.

Zij hadden in 1940 hun haardstede in België verlaten, de zandbanken waar zij ter visvangst vaarden, de beemoedigende groen-rood-en witte lichten, die hun de weg wezen. Zij waren vertrokken met hun sloepen en garnaalboten. Sommigen brachten hun huisraad mee, hun familieportretten; zelfs een Leuvense kachel kwam mee oversteken en is sedertdien beroemd gebleven; ook vindt men in Brixham nog een paar Belgische klompen, "de enige in Engeland", zoals de fiere eigenaar beweert, die een kop heeft als een Sioux-Indiaan.

Zelfs het Arsenaal van de Belgische Marine uit Oostende is hier, met zijn torens, zijn draaibanken, zijn smeedovens, zijn motoren: eenvoudig alles; en ook twintig van zijn specialisten. Ook de chef van de Comptabiliteit, die uitbetalen moet werd niet vergeten. Personeel en materiaal werden op de "Londen-Istambul"-boot geladen, die te voren de luxe wagens van de toeristen overbracht. De Britse Navy zegde hun: "Richting: Brixham", zoals het voor anderen "Penzance" of "Fleetwood" luidde.

De inwoners van Brixham openden hun huis en hun hart. De Britse Navy en de British Council staken eveneens een hand uit, en onze Belgen voelden zich dus al spoedig thuis. Voor hun 80 of 100 vissersboten, of misschien nog meer, werd in de kleine haven plaats geruimd. Het Arsenaal bekwam onderdak in een leegstaande werkplaats, en men begon mijnenvegers te bouwen. Sloepen werden omgebouwd, de garnaalboten werden hersteld en onderhouden. Wisselstukken nochtans waren schaars, en er dienden heel wat moeilijkheden te worden overwonnen.

En toen trokken onze Belgische vissers, die nooit graag met gekruiste armen toezien, opnieuw ter visvangst; met toestemming van de Navy. Want het was een gevaarlijke tijd. De "Ster der Zee" van Heist, en de "Irma-Germaine" van Zeebrugge liepen op een mijn. En nochtans gingen deze scheepjes

niet verder dan 10 mijl buiten de kust, en dan nog alleen bij dag. In de loop van 1942 werden onze vissers voortdurend met mitrailleurvuur bestookt. De O.53, een garnaalboot, scheen een geliefkoosd object voor de Duitse Luchtmacht te zijn. Zij had slechts twee man aan boord, één van hun zal Oostende niet weerzien !

Doch het leven gaat verder, en onze Belgen verdienen goed hun brood. Sommigen moeten zelfs tot £40 per week verdiend hebben. De handel bloeit op, want de Belg houdt ervan goed te leven. Het kleine stadje herleeft. De kruidenier geeft zijn winkel een verse laag verf, en bestelt dubbel zoveel flessen bier. De danszaal wordt opgesmukt met vrolijke guirlandes, en de piano wordt opnieuw gestemd. Druke zaken doen de taxi's. Nochtans ligt er een schaduw over het geluk van de Belgische vissers; de berichten van het Rode Kruis, die zij uit België ontvangen. Slechts 25 woorden ! Niet altijd gemakkelijk te begrijpen, vooral niet, wanneer gesproken wordt over "visvangsten" van 150.000 Fr. Het is immers zo moeilijk te geloven dat een nieuw pak reeds 15.000 Fr kost. Daarbij komt het slechte nieuws over de familieleden, die ginds zijn achtergebleven.

Morgen begint echter weer het leven. En daarom wordt een school voor Belgische vissers opgericht: "Belgian School for Fisherman". Alles moet van voren af aan worden begonnen. Een energieke directeur en enkele ijverige leraars verrichten tezamen evenveel werk als een gehele administratie in vreedstijd. Zij schrijven zelf de leerboeken, maken met eigen hand het leermateriaal. Heel de school wordt ondergebracht op twee verdiepingen, die als bij toeval zijn gelegen boven het magazijn van een groothandelaar in vis, vóór de visafslag. Met de zeegeur rondom zich, de ogen naar het zuiden, leren 350 jonge Belgen van de kuststreek hier het harde maar mooie vissersberoep. Er heerst geestdrift op onze Belgische school, waar het sappige vlaams van het gewone volk wordt gesproken. Op het einde van het jaar neemt de Inspecteur van de Zeevaart de examens af, en voor elke laureaat klinkt het "Proficiat".

Er is natuurlijk ook een club. Hoe kan het anders onder Belgen. Wij zijn echter in Engeland, en onze club draagt dan ook de voorname titel van Anglo-Belgian Club. Men eet er beefsteaks met frit, en sla, "zoals in België". Het meubilair is afkomstig van een maalboot Oostende-Dover, en doet enigzins vreemd aan in dit grote, door een hof omgeven huis. Boven bevindt zich de plaatselijke afdeling van het Belgische Rode Kruis. (Te Brixham is alles Belgisch !) Geleerde rapporten kunnen worden uitgebracht omtrent de activiteit van deze instelling. Het is echter eenvoudiger te zeggen, dat sommigen wel af en toe graag ziek zouden zijn geweest, hoewel natuurlijk niet te erg, om hier te kunnen worden verpleegd ! Er is in deze club ook een leeszaal, waar het uitzicht eveneens aan de Belgische maalboten herinnert. Ondanks alle comfort en gemak, dat de club onze vissers bieden kan, blijken deze echter toch de voorkeur te geven aan een gezellig praatje bij de borstwering aan de haven.

De Belgische kinderen werden verdeeld over de klassen in de scholen van het stadje; zij hebben echter ook Belgische onderwijzers. Een halve dag onderricht in het Engels, de rest in het Frans en het Nederlands.

Van de school verder de weg opklimmend langs de kust komt men aan een kerkje, dat zich als door een wonder aan de rotsen heeft weten vast te klampen: "Our Lady of the Sea", "Onze Lieve Vrouwe ter Zee". Het zachte watergroen, waarmee de muren zijn beschilderd, doet de ogen weldadig aan. Scherp steken hiertegen de helle kleuren van de heiligenbeelden af, waarvoor bloemen liggen. Hier komen onze vissers bidden. Een Belgische priester, een ware Vlaming, is belast met de zielezorg, betaalt de pensioenen uit, en waakt over het welzijn van ieder. Er is een Belgische padvindergroep voor de meisjes, en zeker ook één voor de jongens.

De vissers vonden met hun gezinnen onderdak in geheel de stad. Overal omgeven door Engelse burens. Hun huizen zijn kraakzindelijk, en de "was" zuiver als sneeuw.

Met de voorbereidselen voor de ontschepping in Frankrijk kregen de vissersboten verbod uit te varen. Om veiligheidsredenen. Een onderzeeboot kan zo gemakkelijk één der vissers gevangen nemen... Bovendien diende in de haven plaats geruimd te worden voor andere schepen, de landingsboten. En zo gingen Belgische sloepen van onze kust het anker 30 of 40 Km. verder uitwerpen, in de schaduw van de beboste heuvels van Devon. Een vreemd schouwspel, dat wel enigzins aan de tropen deed denken.

Sedertdien is er heel wat water naar de zee gelopen. Weldra zullen de Belgische vissers nog slechts een herinnering zijn in Brixham, dat terugkeert naar het oude trage leven van vroeger. De koepels tussen de oude muren, groen-blauw en roze, staan weer in geurige bloei. Ieder jaar knabbelt de zee wat meer van de rode rotsen af. Niets zal hier veranderen; zo immers wilt het Moeder Natuur. Doch in het hart der eenvoudige lieden in de kreek van Devon leeft de weemoedige herinnering aan de vitaliteit van de Belgen, die zij in het uur van de grote nood in het midden hadden opgenomen.

Tot daar het artikel over de Belgen te Brixham gedurende de oorlog. Misschien wat te oppervlakkig, misschien wat te romantisch ?

Nochtans zal het bij de lezers die gedurende de oorlog in Engeland verbleven vele herinneringen oproepen. Wat hier werd geschreven over Brixham kon, met enige wijzigingen, evengoed geschreven worden over bijna alle steden en dorpen waar Belgen verbleven hebben.

Wie herinnert zich niet de berichten van het Rode Kruis: "slechts 25 woorden" ! Diegene die het briefje schreef had kopzorgen om zoveel mogelijk nieuws neer te pen- nen in zo weinig mogelijk woorden. En diegene die het briefje ontving was wel blij met het nieuws maar innerlijk een beetje ontgoocheld omdat er zo weinig in stond.

Het is alweer meer dan 40 jaar geleden.

Jean-Pierre Falise

ONZE VISSERS TE BRIXHAM IN 1940-1945

Het einde van de "Kappellestraat" is in Brixham de geliefkoosde samenkomst van de Belgische vissers. Van links naar rechts: Gustaaf DESMIDT, RAU, Jan DECKMIJN, onbekend, Jean DECKMIJN, Léon OSTIN, Pierre SALLIAU, HENDRICKX

Leerlingen van de vissersschool te Brixham. Er wordt hier veel tijd besteed aan praktische oefeningen.

Eindexamen ! Voorzitter van de examercommissie is de Belgische inspecteur voor de Scheepvaart. Rechts achter hem de Directeur van de school.

De namen van de personen op de onderste foto's zijn ons onbekend. Indien één van onze lezers een persoon moest herkennen dan mag de naam medegedeeld worden aan het Secretariaat van de Plate.

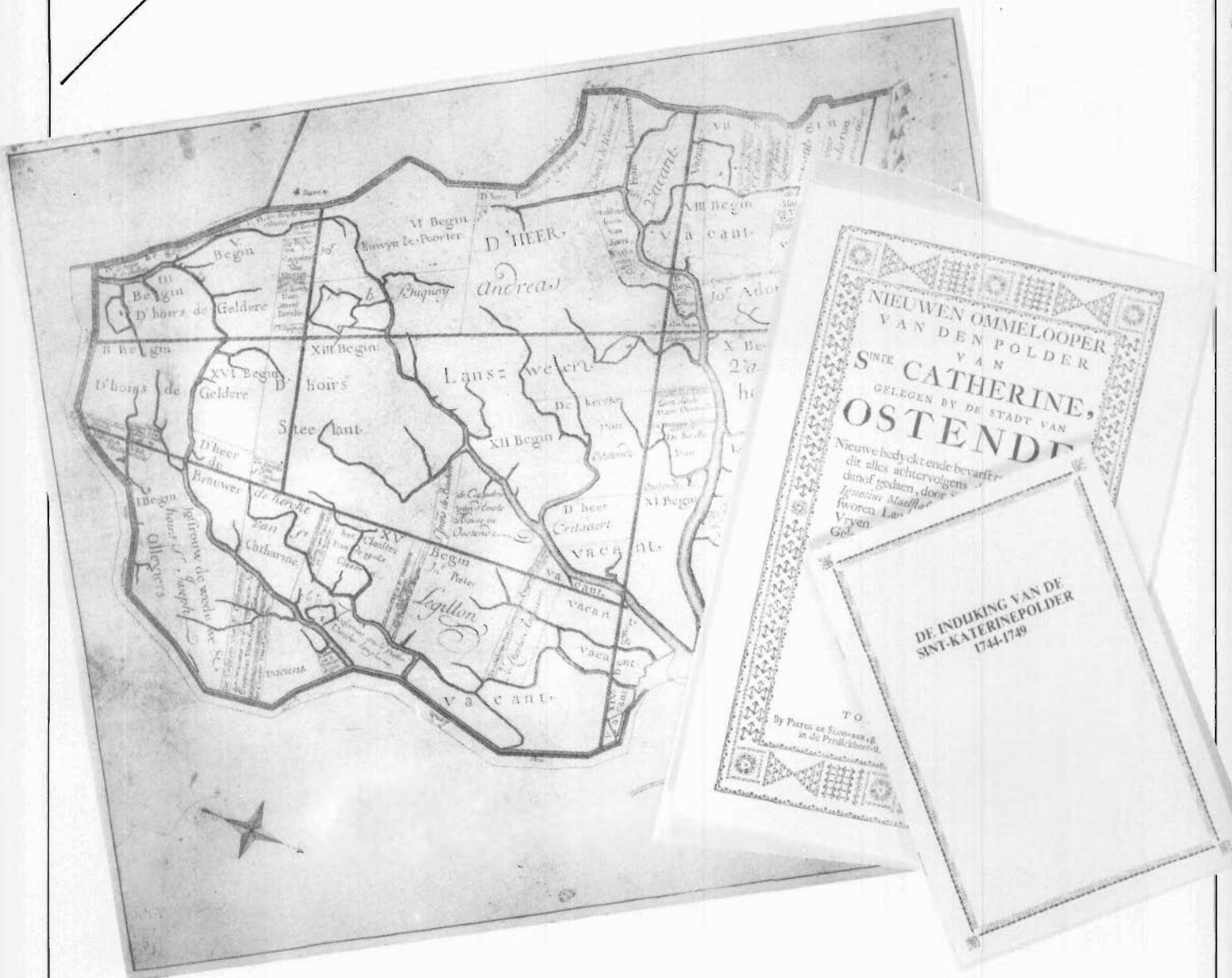
Slechts 200 ex.

Reproductie van de kaart
“Catharinepolder” 1746

met stadsplan Oostende 1980 op kalk.

Plus de 2 afgebeelde brochures

voor de prijs van 650 F.

Te bestellen bij de heer A. Lammaing

Grafisch Bedrijf Lammaing

Torhoutsesteenweg 354 - Oostende

☎ 059/70.71.23

HET VERZET TE OOSTENDE EN IN DE KUSTSTREEK TIJDENS DE TWEE WERELDOORLOG.

Het verzet tegen de nazi-duitsse bezetters tijdens de tweede wereldoorlog had vele vormen. Het begon met wat men de "eerste weerstand" noemde, de clandestiene pers. Zij was in ons land zeer belangrijk. De lijst van de clandestiene bladen die tussen 1940 en 1944 verschenen, omvat voor gans het land om en bij 640 titels. In zover ik kon nagaan werden een viertal hiervan in Oostende uitgegeven. Het waren VERITAS, VERITES-TRUTH, DE VRIJE BELG, aangesloten bij de Nationale Unie van de Sluikpers, DE VRIJE BELG, uitgegeven door de communistische partij, Oostende. Hiervan werden de drie eersten verzonden naar de Staatsveiligheid te Londen.

Er waren de "Inlichtings en Actiediensten" die informatie van militaire, industriële, economische, politieke en sociale aard overbracht. Er waren de vluchtlijnen en de sabotage- en liquidatiegroepen.

Een vraag die mij als verzetsman uit het Limburgse altijd geintrigeerd had, was die van de vormen die het verzet te Oostende en in de rest van de kuststreek had gekend. Het ganse kustgebied was vier jaar lang "Sperrgebiet" geweest, waaruit, nadat reeds een massa mensen de wijk hadden genomen naar Engeland, veel personen geëvacueerd werden naar het binnenland.

Een gedeeltelijk antwoord op mijn vraag kreeg ik bij een recent bezoek aan de tentoonstelling "RESISTANCE" in het IMPERIAL WARMUSEUM te Londen.

Deze rijk gedocumenteerde tentoonstelling geeft een overzicht van het Europees verzet tegen nazi-duitsland. De tentoongestelde voorwerpen, foto's en dokumenten geven een beeld van de vormen van verzet die in Frankrijk, België, Nederland, Denemarken, Noorwegen, Polen, Tsjecho-Slowakije, Joegoslavië en Griekenland voorkwamen.

In de afdeling "ULTRA SECRET", waarin dokumenten met militaire inlichtingen voorkwamen, lagen, gespreid over een tweetal kasten, een reeks teksten, foto's en tekeningen die betrekking hadden op onze kuststreek in het algemeen en Oostende in het bijzonder.

Er waren verschillende bladzijden tekst, in het Frans gesteld, die een opsomming gaven van de nazi-duitsse eenheden die in Oostende, Bredene, Wenduine en andere kustplaatsen gelegerd waren. De steller van de tekst beschreef de uniformen van de alhier gelegerde soldaten en had er telkens een kleurtekening bijgemaakt van de kentekens die zij droegen. Andere bladzijden bevatten verschillende, kleine, maar duidelijke foto's van versterkingen en geschut op strand, dijk en duinen te Oostende en in andere kustplaatsen. Een aparte groep werd gevormd door een reeks plannen en detailtekeningen van de duikbootbasis en andere installaties in de Oostendse haven.

Spijtig is er geen catalogus van deze tentoonstelling beschikbaar. Op mijn vraag, aan het aanwezige personeel, of dit materiaal uit het archief van het museum kwam of van elkers, kon men geen antwoord geven.

De tentoonstelling "RESITANCE", "European resistance to Nazi-Germany 1939-1945 examining the nature of resistance and the forms it took from clandestine literature and escapelines, to sabotage and assassination", loopt in het IMPERIAL WARMUSEUM, Lambeth Road S.E.1 (735.8922 Lambeth North tube) Londen tot 20 april 1985.

Warm aanbevolen aan Oostendse liefhebbers van de "Weerstand" 1940-1945, en dit voornamelijk voor de Oostendse aspecten in deze tentoonstelling.

J.B. DREESEN

* * * * *

ENSORIANA

- Walter CORVELEYN, Ensor Lieber Ensor, In Noordzee-Magazine, 2, 5, oktober-november 1984, p. 21-25.
- Patrick BERKO, Viviane BERKO & Norbert HOSTYN, Marines des peintres belges nés entre 1750 et 1875, Brussel, (LACONTI), 1984.

Luxueus naslagwerk over de belgische marineschilders uit de 18de en 19de eeuw. Naast ENSOR komen ook de beide MUSIN's aan bod. Heel wat van het prentenmateriaal zijn zichten op de haven van Oostende.

Bestaat ook in het Engels en het Nederlands.

Norbert HOSTYN

* * * * *

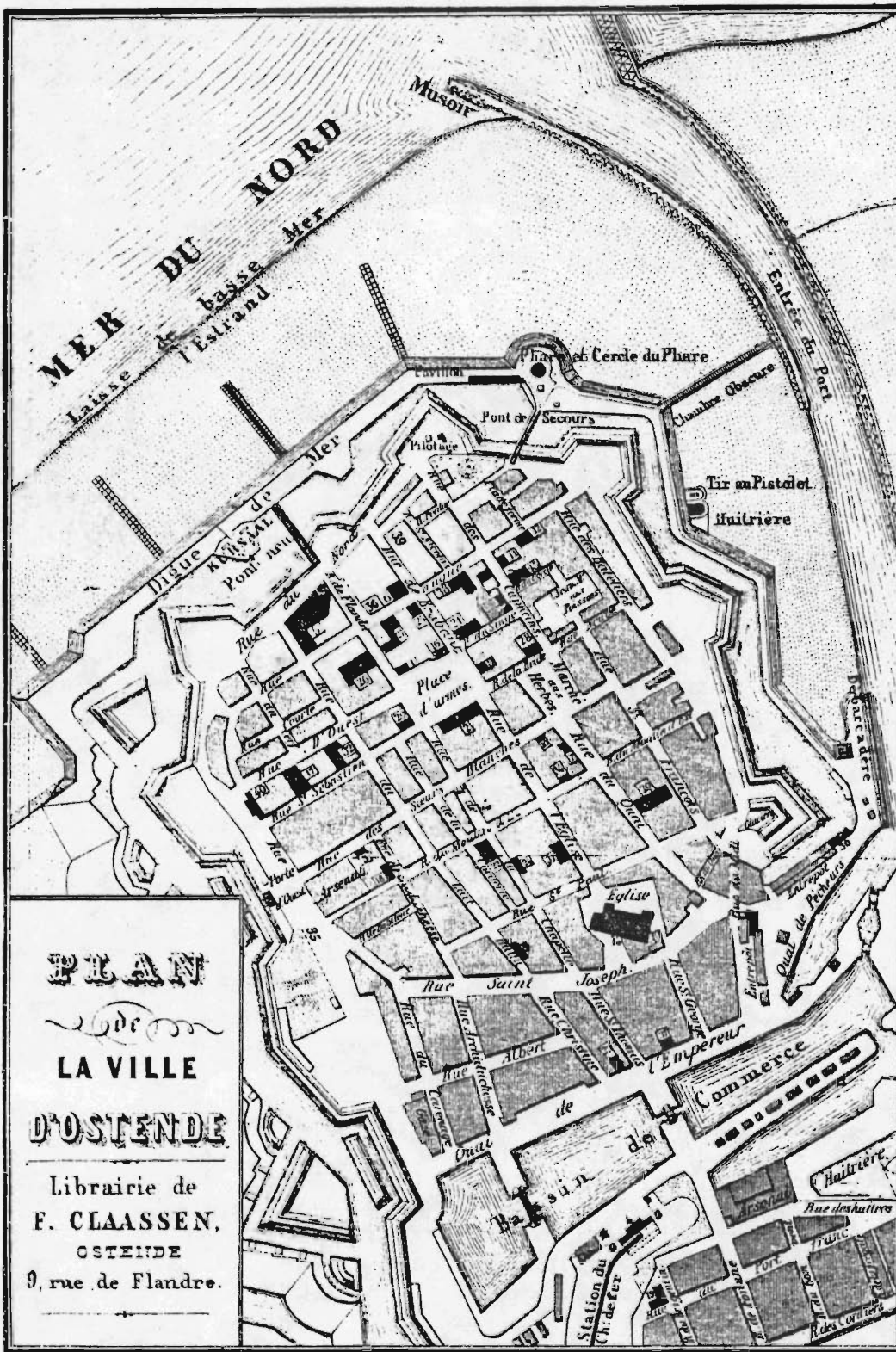
NU DE "PLATE" OVERGESCHAKELD IS NAAR EEN MODERN REPROSYSTEEM, MET NAME DE FOTOCOPIE, OPENEN ZICH NIEUWE PERSPECTIEVEN :

Het reproduceren van zwart/zwit documenten in verband met de geschiedenis van Oostende op een financieel haalbare manier.

Op de volgende bladzijde ziet u dan ook, als eerste in een lange rij, een interessant stadsplannetje van omstreeks 1860.

Het origineel berust in het Stadsarchief.

Norbert HOSTYN

Renvois.

- 1 Bureau des Bateaux à Vapeur à Londres.
- 2 Casino Société privée et Littéraire.
Maison de Ville-Police
- 3 Chapelle Anglaise.
- 4 Chemin de fer.
- 5 Caserne d'Artillerie.
- 6 Consulat d'Angleterre.
- 7 .. d'Amérique et des 4 Villes libres.
- 8 Consulat de Danemark.
.. de Hollande de Hanovre.
- 9 .. de France.
- 10 .. de Portugal.
- 11 .. de Prusse.
- 12 .. de Russie de Suède et de Norvège
- 13 Ecole de Navigation
- 14 Eglise Paroissiale.
- 15 .. des Capucins.
- 16 La Garde.
- 17 L'Hopital Civil.
- 18 .. Militaire.
- 19 L'Hotel d'Allemagne.
- 20 .. des Bains.
- 21 .. du Café.
- 22 .. de la Cour Imp.
- 23 .. de la Couronne.
- 24 .. St. Denis.
- 25 .. des Etrangers.
- 26 .. de Flandre.
- 27 .. Fontaine.
- 28 .. de Grand.
- 29 .. du Lion d'or.
- 30 .. Maison blanche.
- 31 .. Marion.
- 32 .. Merlan.
- 33 .. Ship Hotel.
- 34 .. de Suède.
- 35 Jardin des Princes.
- 36 Librairie Claassen.
- 37 Messageries.
- 38 Palais du Roi.
- 39 Rocher de Cancale.
- 40 Theatre.
- 41 Magasin de Soieries de De Pachtere.
Dépôt.

MERCI OMER !

12 jaar lang had ondervoorzitter Omer VILAIN het roer van ons "Plate"-tijdschrift in handen, nadat Jef KLAUSING die er in 1971 mee van start was gegaan, de functie van redacteur om beroepsredenen moest opgeven.

Omer VILAIN bouwde het uit tot een blad waar elk lid iedere maand opnieuw op wacht. Een unieke en gevarieerde schat aan gegevens over het Oostende van weleer en haar bewoners : dat zijn de 13 tot nu toe verschenen banden van "De Plate". 13 jaargangen waarvan Omer er 12 voor zijn rekening nam !

Nu hij het hoofdredacteurschap vaarwel heeft gezegd, wordt hij daarin opgevolgd door een tweemanschap, onze twee jongste bestuursleden : Milo SMISSAERT en Norbert HOSTYN. Zij zullen trachten het even goed te doen.

Na de hulde die "De Plate" bracht aan Omer tijdens de Academische Feestzitting van november 11., als bijkomende hommage hier zijn bio-bibliografie.

Omer VILAIN

Geboren te Oostende op 5 augustus 1924. Deed zijn humaniora aan het Koninklijk Atheneum, en deed nadien te Antwerpen studies voor maatschappelijk assistent (arbeidsvraagstukken).

Nadien deed hij te Brussel studies voor het grauaat in de bibliothecomische en bibliografische wetenschappen. Als proefschrift bracht hij een proeve van bibliografie over de Belgische Zeevisserij (bleef helaas onuitgegeven).

Omer VILAIN werd in 1944 stadsbibliothecaris, onder de heer F. EDEBAU, in 1959 werd hij hoofdbibliothecaris. Onder zijn beleid kende de bibliotheek een enorme opbloei. Onze bewondering gaat vooral naar de uitbouw van de secties "Ostendiana" en "Maritieme Wetenschappen" als ook de collectie vooroorlogse Oostendse weekbladen die hij langzaam maar zeker wist en weet te reconstrueren.

Zijn hobby's : destijds de ruitersport, verder het boogschieten, het voetbal (als toeschouwer). Zijn grootste hobby is echter "Oostende", gekristaliseerd in zijn publicaties, in zijn onovertroffen collectie Oostendse prentkaarten en porseleinkaarten, in zijn inzet voor "De Plate" als medestichter, nu 30 jaar geleden, als ondervoorzitter en als redacteur van het tijdschrift.

selectieve bibliografie :

- Een lange reeks artikels over Oostendse kunstenaars, auteurs en personaliteiten in OSTEND-FLASH tijdens de jaren 1958-1961 :

- Antoon DIEZ, 1958/6
- Pierre BENIEST, 1958/7
- Jef WAUTERS, 1958/7
- Robert VANHESTE, 1958/8
- Jan DE CLERCK, 1958/9
- Milo DEVISSCHER, 1959/1
- Yves BILLET, 1959/1
- Maurice BOEL, 1959/3
- Willem VAN HECKE, 1959/3
- Jo MAES, 1959/4
- Roger COOLS, 1959/5
- Albert HAGERS, 1959/7
- Oscar DE CLERCK, 1959/9
- Gustaaf SOREL, 1959/10
- Gaston DURIBREUX, 1959/10
- Joris HOUWEN, 1959/11
- Willy VAN HUYSSSE, 1959/12
- Jef VAN GENT, 1959/12
- Raymond PYSON, 1960/1
- Lucienne PORTA, 1960/2
- Frans REGOUDT, 1960/3
- Paul VERMEIRE, 1960/4
- Louis ROYON, 1960/5
- René HANSOUL, 1960/6
- Félix LABISSE, 1960/7
- Charles VANDEVELDE, 1960/8
- August MICHIELS, 1960/9
- Raoul SERVAIS, 1960/10
- Delphine CORTEBEECK, 1960/12
- Cor WESTERDUYN, 1961/3
- Emile BULCKE, 1961/5

en verder :

- In het rijk der Vlaamse humoristen : Gommaar
TIMMERMANS, 1959/2
- 1076 km. met de "Avanti II", 1959/6
- Waren de tijden werkelijk anders ? 1960/2
- Een trip naar Folkestone met "Les
Amitiés Françaises, 1960/10
- talloze bijdragen in "De Plate", te veel om op te noemen
maar opgesomd in de cumulatieve index 1972-1982 en
in de indices 1983 & 1984
- de "Plate-kalenders" 1981, 1982, 1983, 1984 en 1985
geïllustreerd met prentkaarten uit eigen verzameling
- inleiding bij A. SLEEKS, Oude Oostendse afspanningen...,
Oostende, 1962
- De Belgische zeevisserij; proeve van bibliografie,
Brussel (Prov. Bibliotheekschool van Brabant), 1962
- Oostende 1000 (tentoonstellingscat.), Brussel, 1964
(samen met A. RIGAUX & F. EDEBAU)

- Ostende que voici, Oostende (Erel), 1963 (samen met R. LANOYE)
- All about Ostend, Oostende (Erel), 1963 (samen met R. LANOYE)
- Plaatsaanduidingen te Oostende in de volksmond, in Ostendiana I, Oostende, 1972
- Langs 't hard zand. Kleine Oostendse histories, Oostende, 1973*
- Langs de Oostendse kateien. Kleine Oostendse histories Oostende, 1974*
- Hedendaagse Oostendse Folklore, in Ostendiana II, Oostende, 1975
- Bredene en ik, in Jaarboek Ter Cuere, 1975
- De Compagnie der Zaagmolens, Oostende 1808, in Bie-korf, 76, 1975-1976
- Wandel en winkel in Oostende, Oostende, 1976
- Langs de Galerijen. Kleine Oostendse histories, Oostende, 1976*
- Uitgevers van Oostendse prentkaarten, in Ostendiana III, Oostende, 1978
- In memoriam John HERMANS 10 juli 1981, in Gilde-krant, 9, november 1981
- Een overzicht van de 19de eeuwse Oostendse porselein-kaarten, in Ostendiana IV, Oostende, 1982
- Bijdrage in "Ensoriades" van O. BONNEVALLE, 1984
- Occasionele bijdragen in "De Zeewacht" & "Het Vis-serijblad"

Aug. VAN ISEGHEM

* verschenen vooraf in het "Vlaams Weekblad" als cur-siefjes.

1. BESTUUR

Maakten deel uit van het bestuur op 31 december 1984 :
de heer A. Van Iseghem voorzitter
de heer O. Vilain Ondervoorzitter
de heer J.B. Dreesen Secretaris
de heer J.P. Falise Penningmeester
mevrouwen N. De Taeye-Snyckers en J. Valkenburg en de
heren N. Hostyn, J. Klausing, W. Major, E. Smislaert
en G. Vermeersch als leden.

a. deelname aan vergaderingen, werkgroepen, commissies en gouddagen.

- In de loop van het jaar werden 10 bestuursvergaderingen gehouden.
- De kring was vertegenwoordigd in de Culturele raad Oostende door de heer O. Vilain. Hij woonde 3 algemene vergaderingen en 6 werkvergaderingen bij.

b. Algemene vergaderingen.

- Een algemene ledenvergadering ging door op 26 januari 1984. Er waren 102 aanwezigen.
- Een Algemene Statutaire vergadering ging door op 30 juni 1984. Alle effectieve leden waren aanwezig of vertegenwoordigd bij volmacht. Er werden geen wijzigingen aan de statuten voorgesteld. De lidmaatschapsbijdrage voor 1985 werd op 350 F gesteld.

2. SECRETARIAAT

Het secretariaat van de kring verwerkte tijdens het jaar 228 stukken in de briefwisseling.

a. Leden.

De kring telde op het eind van het jaar 446 leden. Dit is een vermeerdering van 3 leden ten overstaan van 1983. De leden waren als volgt onderverdeeld aangesloten leden 402, steunende leden 33, beschermende leden 11.

b. Necrologie.

In de loop van het jaar ontvielen ons de volgende leden : de heer H. ROLEN, mevrouw Laura DEFEVER, de heer Jozef MAES, de heer Albert HERRLING, mevrouw PUYSTIENS-VAN RANSBEEK, de heer Marcel VAN STEENLAND, de heer R.L. PEETERS, mevrouw DECOCK-TRAVERS, mevrouw FREMAUT, de heer Prosper VANDENBERGHE

3. AKTIVITEITEN

a. Voordrachten.

Er werden twaalf lezingen gehouden, te weten ;

1. Donderdag 26 januari 1984.

- OOSTENDE 1000

filmvoordracht door de heer Norbert Hostyn.
102 aanwezigen.

2. Donderdag 23 februari 1984.
 - DE ZEEWERING TUSSEN OOSTENDE EN BLANKENBERGE
diavoordracht door de heer Thomas FAES.
72 aanwezigen.
3. Donderdag 29 maart 1984.
 - DE ZWINSTREEK van SINGFAL tot natuureservaat
diavoordracht door de heer Marc GHEKIERE.
75 aanwezigen.
4. Donderdag 26 april 1984.
 - WESTVLAAMSE VOLKSSPREUKEN IN WOORD EN BEELD
diavoordracht door de heer G. DEBRABANDERE.
60 aanwezigen.
5. Woensdag 9 mei 1984.
 - HET OOSTENDSE DIALECT.
namiddagvoordracht door de heer R. DESNERCK.
50 aanwezigen.
6. Donderdag 24 mei 1984.
 - SINTE-GODELIEVE IN DE VOLKSVERERING (1070-1970)
diavoordracht door de heer A. LOWYCK.
70 aanwezigen.
7. Donderdag 27 september 1984.
 - EEN OOSTENDS FOTOGRAAF, SCHILDER EN LITHO-
GRAAF EDUARD DUBAR
diavoordracht door de heer Norbert HOSTYN.
65 aanwezigen.
8. Dinsdag 9 oktober 1984.
 - OOSTENDSE LIEDERBUNDEL
namiddagvoordracht door de heer Jozef KLAUSING.
22 aanwezigen.
9. Donderdag 25 oktober 1984.
 - UIT DE VOORGESCHIEDENIS VAN DE OOSTENDSE
COMPAGNIE
diavoordracht door de heer Dr. J. MERTENS.
70 aanwezigen.
10. Zaterdag 17 november 1984.
 - OOSTENDSE HAVEN EN ENGELSE AANWEZIGHEID
voordracht door de heer Walter DEBROCK.
198 aanwezigen.
11. Donderdag 29 november 1984.
 - HET PROTESTANTISME IN OOSTENDE TOT AAN HET
BELEG VAN 1601-1604
voordracht door de heer A. LAUREYS.
65 aanwezigen.

12. Donderdag 20 december 1984.

- OUD EN NIEUW OOSTENDE FILMISCH GEZIEN

filmvoordracht van de CINECLUB OOSTENDE en
voorgesteld door de heer A. BAES.

75 aanwezigen.

b. Studiebezoeken.

Onder het motto KEN UW STAD werden 3 studiebezoeken
gebracht, te weten :

1. Zaterdag 7 april 1984.

- Bezoek aan het Museum van Schone Kunsten ter
gelegenheid van de tentoonstelling BELGISCHE
MARINESCHILDERS 1780-1914.

onder leiding van de heer Norbert HOSTYN.
77 aanwezigen.

2. Zaterdag 19 mei 1984.

- Bezoek aan de instellingen van de SINT-SEBAS-
TIAANS GILDE.

onder leiding van de heer Omer VILAIN.
45 aanwezigen.

3. Zaterdag 22 september 1984.

- Bezoek aan FORT NAPOLEON en DE DUINEN TEN
OOSTEN VAN DE STAD.

onder leiding van de heer J.B. DREESEN.
42 aanwezigen.

c. Podiumoptreden.

Op zaterdag 17 november verzorgde een jongerenensem-
ble van het Stedelijk Conservatorium, bestaande uit
een piano, een viool, een altviool en een con-
tenor, een muzikaal optreden in het Feest- en Cul-
tuurpaleis, ter gelegenheid van het dertigjarig be-
staan van onze Kring. Op het programma kwamen werken
voor van J. JONGEN, R. SCHUMANN, H. BEEKHUIS,
Fr. CHOPIN.

d. Studereis.

Op zondag 17 juni 1984 ging een studiereis naar
BOKRIJK door, onder leiding van de heer J.B. DREESEN.
De afdeling WEST-VLAANDEREN werd bezocht. Op de
heenreis werd een bezoek gebracht aan het witte
stadje THORN, alsook aan de Grote Markt van Maaseik.
Er waren 54 deelnemers.

e. Andere activiteiten.

- Jaarlijkse veiling.

Op 26 januari 1984 ging onder leiding van de heer
O. VILAIN de jaarlijkse veiling, voorbehouden aan
leden door. Er waren 102 aanwezigen. Er werden
152 stukken aan de man gebracht.

- Gouwdag 5 mei, Bulskampveld.

Mevrouw VALKENBORG, de heer en mevrouw J.B DREESEN, de heer en mevrouw FALISE en de heer en mevrouw VAN ISEGHEM vertegenwoordigden de Kring op deze geslaagde Gouwdag.

- Plechtige overhandiging gala-uniform wijlen heer A. VAN GLABBEKE.

Op zaterdag 15 september 1984 om 15.00 uur overhandigde mevrouw VAN GLABBEKE, het gala-uniform van wijlen haar echtgenoot A. VAN GLABBEKE aan de Kring. Deze gift ging vergezeld van een reeks uitgelezen voorwerpen die de heer VAN GLABBEKE tijdens zijn Burgemeesterschap van de Stad Oostende in ontvangst had mogen nemen.

- Motie in verband met het nieuw toerismebureau.

Op de Algemene Statutaire vergadering stemden de aanwezigen een motie goed die naar al de stedelijke, provinciale en landelijke autoriteiten verzonden werd. Deze motie was gericht tegen de bouw van een nieuw toerismebureau.

Nobelprijs voor de vrede.

In de loop van de maand oktober stelde de Kring de organisatie "GREENPEACE" voor tot de Nobelprijs voor de vrede.

Plechtige viering 30 jaar De Plate.

Op zaterdag 17 november 1984 ging deze plechtige viering door. Er was een academische zitting met gastspreker, muzikale omlijsting en viering, opening van de tentoonstelling "1584-1984 400 jaar OOSTENDSE HAVEN", opening van de nieuwe sectie van het museum "OOSTENDE-DOVER", een receptie en een banket. Er waren 198 aanwezigen op de academische zitting en er zaten 82 personen aan voor het banket.

De heer Burgemeester J. GOEKINT opende de tentoonstelling en de heer MUYLDERMANS, Directeur-Generaal van de R.M.T. opende de nieuwe sectie van het museum. De heer O. VILAIN werd gehuldigd om zijn 30 jarige inzet voor de Kring en ontving de gouden Plate.

Thematentoonstellingen.

1 maart - 15 september 84 : PASTER PIPE

15 september - 15 november 84 :BURGEMEESTER A.
VAN GLABBEKE.

17 november - 31 december 84 : 400 JAAR OOSTENDSE
HAVEN.

4. MUSEUM

a. Bezoekers.

4950 bezoekers bezochten in de loop van het jaar het museum. Dit is ten overstaan van 1983 een vermeerdering van 327 personen. Deze vermeerdering is te wijten aan de tentoonstelling 1584-1984 400 jaar Oostendse haven.

b. Aankopen.

Aankoop van de uitrusting van de tabakswinkel SIMON.

c. Veranderingen en aanpassingen.

Door de zorgen van de heer G. VERMEERSCH werden de volgende aanpassingen in het museum gerealiseerd :

- schilderen en aanpassen van Maritieme Sectie.
- afwerken van sectie OOSTENDE-DOVERLIJN.
- begin van opbouw van de tabakswinkel.

d. Aanwinsten.

De volgende personen schonken de hiernavolgende voorwerpen :

- de heer J. MAES : een verenigingsfoto van de SOCIETE PHILHARMONIQUE OSTENDE 1896.
- de heer R. BORREY : - vijf ASBAKKEN Oostende-Dover.
- een permanente kalender Oostende-Dover
- een ingekaderde FOTO van de mailboot Prince-Philippe
- vier AFFICHES Oostende-Dover daterende van juist voor en na W.O. II
- een WIMPEL Oostende-Dover
- twee stoffen INSIGNES van Oostende-Doverlijn
- de heer O. VILAIN : zes verschillende OOSTENDE-THERMAAL flessen
- mevr. VAN WELSENAERS : een DOKTERSVALIES
- de heer R. TIMMERMAN : - een oude SCHAKELDOOS van VILLE D'OSTENDE ELECTRICITE
- een SCHAKELPANEEL, oud model
- de familie DELEY : een FOTO van Zuster Gabrielle (Marie Deley) in typische kledij van de DOCHTERS VAN LIEFDE
- de heer L. VANDECAS-TEELE : een serie van 12 gekleurde PRENTKAARTEN van de Mailboten
- de heer F. GEVAERT : een exemplaar van zijn BOEK VIJFKWART EEUW MALE
- Ter CEURE : een exemplaar van hun JAAR-BOEK 1983
een exemplaar van het boek BREDENE IN OUDE PRENTKAARTEN
- Het HOUTLAND : een exemplaar van hun JAAR-BOEK 1983
- VAN COPPENOLLE KRING : een exemplaar van het VRIENDENBOEK JOZEF PENNINGCK
- de heer A. VAN CAILLE : een exemplaar van zijn FOTOBOK OUD OOSTENDE IN BEELD
- de heer R. BEERNAERT : oud didactisch SCHOOL-MATERIAAL
- de heer D. DEWULF : twee copien van KAARTEN van de Sinte-Catherinapolder

- de VAN DAMMEKRING : een exemplaar van het BOEK
"Hendrik Conscience en
Blankenberge"
- de heer R. MONTENY : een FOTO van Pastoor PYPE
- de heer VAN HOECK : - een exemplaar van het
TIJDSCHRIFT ANTARCTIS
- 13 gekleurde ZICHTKAARTEN
- 2 tijdschriften in ver-
band met de kust
- 4 KRANTENKNIPSELS i.v.m.
Oostende
- een STADSPLAN Oostende 1984
- 7 PRENTKAARTEN i.v.m.
mailboten
- 32 PRENTKAARTEN i.v.m.
Oostende
- een tijdschrift i.v.m.
de Belgische Zeemacht
- de heer P. VERAERT : - VLAG (1903-1953) van de
model Yachtclub Oostende
- SCHILDERIJ (olieverf) van
de FRE, voorstellende een
geconvoyeerde mailboot
- de heer FIERENS : - KLEERMAKERSSTRIJKIJZER
- 2 geklede KINDERPOPPEN
- een bord OOSTENDE-DOVERLIJN
- een rieten DUIVENMAND
- een soepbord gemerkt
OOSTENDE-DOVER
- een KLEERMAKERSSCHAAR
- 2 BOEKDEELTJES Traité de
la coupe I + II
- de heer VELTER : een WANDELSTOKKRUK (bescha-
digd) in gebakken aarde
- de heer DREESEN : een exemplaar met zeven
JAARGANGEN BRANDING 1977-1983
- de heer MECHELS : - een bruin UNIFORM (vol-
ledig) van een conducteur
Wagons-Lits (slaapwagen-
begeleider)
- een donkerblauwe KEPI
Wagons-Lits serveur-rece-
veur (maitre d'hôtel)
- de heer Voorzitter : een vlag "HOMMAGE DES
ROTARY OOSTENDE GOUVERNEURS"
- de heer VANLEENHOVE : 2 ingekaderde foto's
- de heer LIETARD : een FOTOCOPIE Chemin de Fer
Ostende-Blankenberge
- de heer en mevr. : - een oude SLAKOM
BEIRENS - een oude FRUITSCHAAL
- mevr. LAUWERS : - een SCHOOLFOTO, klas van
Broeder Nestor
- een SCHELPESTUK

- de SMOORDERSCLUB : - een VLAG
- drie BOOTMODELLEN
- mevr. VAN GLABBEKE : - een GALA-UNIFORM van bur-
gemeester
- een DEGEN
- een driekleurige BURGE-
MEESTERSJERP
- een BUSTE van wijlen bur-
gemeester VAN GLABBEKE
- 13 SIERTRUWELEN
- een zilveren MODELBETON-
STORTER
- 14 GEDENKPFENNINGEN
- een plaat met 5 gedenk-
penningen
- een LIDKAART en KENTEKEN
van Touring Club België
- een LINT Rat Mort
- een LINT orde van de Mous-
quetaires d'Armagnac
- een LINT met medaille
Cercle les Eveilles Menin
- een ARMBAND Leopold III
- een KOORD MET SCHILDJE
- een LINT MET KENTEKEN
orde van St Fortunat
- 4 LINTEN met kenteken
- de heer F. MENU : - een reeks ARCHIEFDOKUMEN-
TEN van de Parkbron en
Oostende 1930-1939
- een BOEK Dendermonde
folklore
- de heer VANDENBROUCKE : - een VOLLEDIG STEL LOOD-
GIETERSMATERIAAL te weten :
een BENZINELAMP om te
solderen
een ZINKPLOOITANG
een ZINKSCHAAR
een GRIFFE om zink te
snijden
een LOODSCHRAPPER
een stuk GEREEDSCHAP om
kragen aan loden buizen
te maken
een LOODKLOPPER
vier MANDRINS : stukken
gereedschap om bulten
en putten uit loden bui-
zen te werken
vier PATERNOSTERS : ballen
om bogen en ellebogen
te maken
vier DRIJVERS om loden
buizen te effenen
een HOUTEN HAMER
twee TAPPEN om kragen
aan loden buizen
te slaan

mevr. VALKENBORG : een exemplaar Broederbond
der Oudstrijders der 3de
en 23 Linierregimenten. Ge-
denkboek 1929-1939

e. Zorgden voor het museum

Mevrouw DE TAEYE en de heeren DREESEN, HOSTYN,
VAN ISEGHEM EN VERMEERSCH vormden de werkgroep MUSEUM.
De heren VAN DUIVENBODEN en VERMEERSCH verzorgden
de uitbating ervan.

5. PUBLICATIE

a. Tijdschrift

Van het tijdschrift verschenen 9 nummers op de
vooropgestelde data in jan., feb., maart, april,
mei, sept., oct., nov. en dec. Ter gelegenheid van
de 30 jaar viering van de Kring werd een speciaal
nummer uitgegeven. In het totaal werden 260 blad-
zijden gepubliceerd waaronder 11 fotobladzijden.
Een inhoudstafel van 17 bladzijden van de jaargang
1984 werd opgemaakt door de heer N. HOSTYN.
Als hoofdredacteur fungeerde de heer O. VILAIN en
als redactieleden de heren DREESEN, HOSTYN, KLAUSING
en SMISSAERT.

b. Aanwinsten boekenfonds (buiten de boeken voorzien
in 4d Aanwinsten museum)

- een exemplaar 1 jaargang DE PLATE 1983
- een exemplaar 4 JAARGANGEN ZILLEGHEM 1980-1983
- een exemplaar 2 jaargangen BACHTEN DE KUPE 1982-1983
- een exemplaar 4 jaargangen AAN DE SCHREVE 1980-1983
- een exemplaar 3 jaargangen MEDEDELINGEN GOUWVER-
BOND 1981-1983
- een exemplaar 2 jaargangen GEMEENTEKREDIET VAN
BELGIE 1982-1983
- een exemplaar 1 jaargang VLAAMSE STAM 1983
- een exemplaar 4 jaargangen DAVID JONCKHEERE
1980-1983
- een exemplaar 2 jaargangen DE DIJZERE 1982-1983
- een exemplaar 3 jaargangen HET BRUGS OMMELAND
1981-1983
- een exemplaar 5 jaargangen MEDEDELINGSBLAD van
het BRUGS OMMELAND 1979-1983
- een exemplaar BIBLIOGRAFIE van de geschiedenis,
taal en volkskunde van West-Vlaanderen en West-
Vlaamse gemeenten 1950-1981

c. Kalender.

Door tussenkomst van de heer VILAIN en de inzet van
het SNELDRUKCENTER, Torhoutsesteenweg, werd aan elk
lid een kalender 1984 aangeboden met als thema :
"VERDWENEN GEBOUWEN".

d. Ruilabonnementen.

Werden uitgewisseld met de volgende Heemkringen of
Verenigingen : Ter Cuere, Bredene; Het Houtland,
Torhout; Iepers Kwartier, Ieper; Zedelgemse Kring
voor geschiedenis; Aan de Schreve, Poperinge;

David Jonckheere, Aartrijke; Het Brugs Ommeland,
Sint-Andries; Bachten de Kupe, Veurne; Vlaamse
Verenging voor Familiekunde - Nationaal; Gratingate,
Middelkerke; Oudheidkundige Kring het Land van Waas,
Sint-Niklaas; Den Dyzere, Diksmuide; Geschiedkundige
Kring Ernigaghem, Ichtegem; Geschiedkundige Kring
Graafschap Jette, Brussel; Kring Dr. Van Damme,
Blankenberge; Heemkring Ruiselede, Ruiselede.

6. GIFTEN

De kring mocht een geldelijke gift in ontvangst nemen
van de heer en mevrouw HEILMAN-DEVRIEND.

Gedaan te Oostende op de 1ste van de Louw-, Ijs- of Wolfs-
maand 1985.

J.B DREESEN
Secretaris

A. VAN ISEGHEM
Voorzitter

IN DIT NUMMER

- blz. 2 : J.B. DREESEN : Jaarprogramma "De Plate" 1985
blz. 4 : I. VAN HYFTE : Grond te huur, Anno 1862 (1)
blz. 6 : R. VAN CRAEYNEST : Toevallige vondts over Oostende
blz. 7 : J. KLAUSING : De moord in de duinen bezongen
blz. 9 : N. HOSTYN : Gustaaf Sorel
blz. 15 : J.P. FALISE : Brixham - een hoekje van België
aan de Engelse kust
blz. 21 : J.B. DREESEN : Het verzet te Oostende en in de
kuststreek tijdens de 2de wereldoorlog
blz. 24 : A. VAN ISEGHEM : Merci Omer !
blz. 27 : J.B. DREESEN : Jaarverslag 1984

TEKSTOVERNAMES STEEDS TOEGELATEN MITS BRONOPGAVE

„De Plate” een ander woord voor Oostende

Dertig jaar heemkundige kring „De Plate”. Het ging te Oostende niet onopgemerkt voorbij. En daar kan men alleen gelukkig mee zijn. Mensen met een hart voor eigen stad, zin voor cultuur, folklore en geschiedenis, hebben met volharding en vrunk vrijwilligerswerk iets opgezet die door de lokale gemeenschap als een schat moet gekoesterd.

Exodus

Zoals voorzitter August Van Isegem zaterdag zei groeide „De Plate” zonder beperkingen. Naast het zoeken en bedelen voor het verkrijgen van 'n definitief onderdak ter demonstratie van herinneringen en merkwaardig bezit in verband met Oostende, deinde de aktiviteit binnen de kring uit tot het geven van voordrachten, het uitgeven van 'n eigen (veel gelezen) tijdschrift, het organiseren van studiereizen en de public relations in het algemeen voor de stad Oostende en z'n rijk verleden. Zoals vorige week in dubbele opmaak in deze Zeemacht beschreven, vond het heemkundig museum tenslotte 'n beschutte plaats in het Feestpaleis. Nu al veel te eng zou deze week nogmaals blijken.

Knap

Om het dertigjarig bestaan van de kring nog meer luister bij te zetten,

werden in het museum liefst twee tematentoonstellingen neergezet. Enerzijds „1584-1984 vierhonderd jaar Oostendse haven” en ook 'n impressie over de veerdienst Oostende-Dover met alles daar omheen. Knappe verzamelingen waarvoor de organisatoren ter plaatse werden gefeliciteerd door een geboeid publiek. Voor zoveel stadsgenoten „de” gelegenheid om het museum aan te doen en te verwijlen tussen vertrouwde beelden, voorwerpen, kaarten en prenten die ieder van ons ergens raken moet.

Goud

Op een viering waarbij Omer Vilain heel gevat de zin, het ontstaan en de ontwikkeling van „De Plate” in herinnering bracht, werd genoemde stadsbibliothecaris bedacht met de „Gouden Plate”. Een gebaar die voor enige ontroering zorgde, te weten hoe overtuigend Vilain z'n schouders onder de kring plantte en de leden wist te motiveren. Nu nog. Kado's waren er ook voor een vertrouwd causeur als Walter Debrock die het zoals aangekondigd had over de Engelse aanwezigheid in de kuststad. Een boeiend gegeven die zoals veelal het geval met een verteller als Debrock in tijdnood eindigde. Zoveel dat we niet wisten mochten we eens te meer vernemen, zaken die „de Plate” voor het nageslacht wil vasthouden. Een schone opdracht.